

STRATEGIA INSTYTUTU FILOZOFII UJ NA LATA 2021-2024

PREAMBUŁA

Instytut Filozofii przyjmuje wizję oraz misję Uniwersytetu Jagiellońskiego sformułowaną w jego Strategii Rozwoju oraz wynikające z nich cele strategiczne, jak również wartości sformułowane w Akademickim Kodeksie Wartości, w szczególności te, którymi są: prawda, odpowiedzialność, samodzielność, uczciwość, sprawiedliwość, rzetelność, tolerancja, godność oraz wolność nauki i uczonech.

I. STRUKTURA INSTYTUTU FILOZOFII

Instytut Filozofii jest jedną z sześciu jednostek Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, który w ostatniej parametryzacji otrzymał kategorię A+. Filozofia uprawiana jest w naszej uczelni na wysokim poziomie od przełomu XIV i XV wieku a proponowana strategia Instytutu stawia sobie za cel połączenie tej dobrej tradycji z wyzwaniem współczesnego świata. Mocną stroną Instytutu jest jego wszechstronność – pracownicy prowadzą badania w zakresie wszystkich tradycyjnych dyscyplin filozoficznych, tzn. w zakresie epistemologii, etyki, estetyki, filozofii kultury, filozofii języka i umysłu, historii filozofii, logiki oraz metafizyki. Pracownicy Instytutu prowadzą także badania interdyscyplinarne, w tym m.in. w zakresie bioetyki, kognitywistyki oraz filozofii nauki. Tak szeroka reprezentacja dyscyplin znajduje swoje odbicie w strukturze Instytutu i podziale na zakłady i pracownie. W skład Instytutu Filozofii schodzą następujące jednostki: Zakład Badań nad Etyką Zawodową, Zakład Epistemologii, Zakład Etyki, Zakład Estetyki, Zakład Filozofii Kultury, Zakład Filozofii Nauk Przyrodniczych, Zakład Filozofii Polskiej, Zakład Historii Filozofii, Zakład Kognitywistyki, Zakład Logiki, Zakład Ontologii oraz Pracownia Filozofii Języka i Umysłu. Szeroki zakres zainteresowań pracowników Instytutu umożliwia realizację interdyscyplinarnych badań naukowych oraz organizowanie interdyscyplinarnych programów kształcenia odpowiadających wyzwaniom przyszłości.

W Instytucie zatrudnionych jest obecnie 61 pracowniczek oraz pracowników naukowych i dydaktycznych reprezentujących poza filozofią również psychologię (3 osoby) i informatykę techniczną (1 osoba) oraz 9 pracowników administracyjnych.

Instytut Filozofii prowadzi aktualnie 3 kierunki studiów: etykę, filozofię oraz kognitywistykę, na których studiuje 465 studentek i studentów oraz 40 doktorantek i doktorantów.

II. CELE STRATEGICZNE

Strategia rozwoju Instytutu Filozofii zawiera pięć istotnych i ściśle ze sobą powiązanych celów szczegółowych. Celami tymi są:

1. Prowadzenie najwyższej jakości badań naukowych;
2. Prowadzenie dydaktyki na najwyższym poziomie;
3. Integracja działalności Instytutu w zakresie badań naukowych i dydaktyki;
4. Wpływ na otoczenie społeczne i kulturowe.

Kluczowym zadaniem Instytutu Filozofii jest prowadzenie polityki wspierającej każdy z wyżej wymienionych obszarów w zakresie reprezentowanych w Instytucie dyscyplin z zamierzonym celem, którym jest utrzymanie kategorii A+ dla każdej z reprezentowanych w Instytucie dyscyplin. Wskazane cele strategiczne Instytutu wpisują się w podstawowe priorytety działań UJ w perspektywie najbliższych lat i wyznaczają jego główne kierunki rozwoju. Cele strategiczne realizowane będą w ramach opisanych poniżej działań szczegółowych.

II.1 Działalność naukowa

Działalność naukowa Instytutu rozwijana jest, przy zachowaniu autonomii działających w jego ramach jednostek i dyscyplin naukowych, poprzez:

1. Wspieranie wysokiej jakości prowadzonych badań naukowych;
2. Wspieranie pozyskiwania funduszy na badania naukowe;
3. Prowadzenie aktywnej polityki kadrowej, m.in. poprzez dążenie do zatrudniania pracowników z doświadczeniem międzynarodowym;
4. Wspieranie aktywności badawczej młodych pracowników nauki i doktorantów;
5. Wspieranie działalności Centrów badawczych działających na Uniwersytecie Jagiellońskim związanych z Instytutem Filozofii;
6. Wspieranie afiliowanych przy Instytucie Filozofii czasopism.

II.1.1 Wspieranie wysokiej jakości prowadzonych badań naukowych

Wspieranie wysokiej jakości prowadzonych badań naukowych obejmuje:

1. Działania prowadzące do powstania znaczących publikacji o zasięgu międzynarodowym;
2. Prowadzenie projakościowej polityki we wszystkich dyscyplinach reprezentowanych w Instytucie;
3. Rozwijanie środowiska wspomagającego prowadzenie badań naukowych;
4. Rozwijanie międzyuczelnianej współpracy krajowej i zagranicznej;
5. Realizację strategii poszczególnych dyscyplin reprezentowanych w Instytucie.

II.1.2 Wspieranie starań o pozyskiwanie funduszy na badania naukowe

Ważnym strategicznym celem Instytutu Filozofii jest wspieranie starań o uzyskiwanie grantów badawczych, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, finansowanych z funduszy Unii Europejskiej (w tym m.in. granty ERC, Horizon Europe, projekty grantowe proponowane przez konsorcja podmiotów, w których jednostki UJ pełnią funkcję lidera). Realizacja tego celu polegać powinna na administracyjnym wsparciu pracowników starających się o granty i późniejszym wsparciu w trakcie ich realizacji.

II.1.3 Prowadzenie aktywnej polityki kadrowej, m.in. poprzez dążenie do zatrudniania pracowników z doświadczeniem międzynarodowym.

Realizacja tego postulatu polegać powinna na zatrudnianiu naukowców, posiadających najwyższej jakości dorobek naukowy, albo też - w przypadku młodych osób – takich badaczy, którzy dają perspektywę takiej jakości.

We współpracy z radami tych dyscyplin, które reprezentowane są w Instytucie, konieczne jest również ustalenie kryteriów oceny okresowej pracowników. Ponieważ jednym ze strategicznych celów Instytutu jest internacjonalizacja badań naukowych, która może być realizowana w wyniku współpracy międzynarodowej i dzięki publikowaniu w czasopismach o międzynarodowym zasięgu, niezwykle istotne jest zatrudnianie badaczy o bogatym doświadczeniu międzynarodowym. Cel ten może być realizowany m.in. przez wspieranie działań realizowanych w ramach konkursów Dioscuri, POLS (konkurs finansowany z funduszy norweskich), Polskie Powroty, Ulam, itp.

II.1.4 Wspieranie aktywności badawczej młodych pracowników nauki i doktorantów.

Efektywna praca badawcza wymaga zaangażowania w nią młodych pracowników nauki i doktorantów. Dlatego też jednym z celów strategicznych Instytutu jest przygotowanie młodych badaczy do prowadzenia badań na najwyższym poziomie oraz współpraca ze

szkołami doktorskimi (w szczególności Szkołą Doktorską Nauk Humanistycznych oraz Szkołą Doktorską Nauk Społecznych) i młodymi naukowcami w kilku zakresach:

1. Wsparcie programów doktorskich, które przygotowują młodych badaczy do realizacji ambitnych projektów naukowych, zgodnych ze strategiami dyscyplin i jednostek naukowych działających na Wydziale;
2. Rozwoju interdyscyplinarnych i międzynarodowych programów doktorskich;
3. Organizowanie systemu międzynarodowej wymiany naukowej pomagającej młodym badaczom w nawiązaniu kontaktów i realizacji projektów w zespołach międzynarodowych młodych naukowców.

II.1.5 Koordynacja i wspieranie działalności centrów badawczych działających na Uniwersytecie Jagiellońskim związanych z Instytutem Filozofii

Zadaniem Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydziału Filozoficznego oraz Instytutu Filozofii jest wspieranie działalności interdyscyplinarnych zespołów badawczych, w tym Centrów wydziałowych i międzywydziałowych przede wszystkim ze względu na ich interdyscyplinarny charakter. Celem strategicznym Instytutu jest wspieranie rozwoju tych jednostek i ich bieżącej działalności.

II.1.6 Wspieranie afiliowanych przy Instytucie Filozofii czasopism.

Instytut powinien wspierać polsko- i anglojęzyczne czasopisma naukowych, a szczególnie te które są rozpoznawalne międzynarodowo. Strategicznym celem Instytutu jest zapewnienie dobrych warunków działania zespołom redakcyjnym, by te przełożyły się na rozpoznawalność czasopism w międzynarodowym obiegu publikacyjnym.

II.2 Prowadzenie dydaktyki na najwyższym poziomie

Wysoka jakość badań naukowych powinna być ściśle powiązana z wysoką jakością kształcenia, dlatego że stanowi ono fundament rozwoju przyszłej kadry naukowej.

Instytut Filozofii w zakresie dydaktyki stawia sobie na celu podnoszenie poziomu kształcenia studentek i studentów, co powinno być osiągnięte poprzez realizację następujących działań szczegółowych:

1. Indywidualizację programów nauczania;
2. Umiędzynarodowienie programów dydaktycznych;
3. Wspieranie rozwoju kadry dydaktycznej i podnoszenie poziomu jakości kształcenia.

II.2.1 Indywidualizacja programów nauczania

Realizacji tego celu służyć powinny następujące działania:

1. Zmniejszenie ilości studentów w grupach zajęciowych, co jest możliwe dzięki temu, iż Uniwersytet Jagielloński stał się jednostką badawczą;
2. Umożliwienie rozwoju utalentowanych studentów poprzez zapewnienie im dobrych warunków studiowania (np. wspieranie aplikacji o Diamentowe Granty, stypendia Ministra, itp.);
3. Zwiększenie ilości zajęć o charakterze indywidualnym, przede wszystkim zajęć pod opieką tutora;
4. Promowanie ministerialnego programu Mistrzowie Dydaktyki,

II. 2.2 Umiędzynarodowienie programów dydaktycznych

Realizacja tego celu strategicznego powinna być realizowana poprzez następujące działania:

1. Poszerzenie oferty zajęć dydaktycznym w języku angielskim;

2. Poszerzenie oferty zajęć dydaktycznych prowadzonych przez naukowców zagranicznych;
3. Wspieranie działań mających na celu zapraszanie profesorów wizytujących (m.in. w ramach indywidualnej współpracy naukowej, w ramach programów uczelnianych, w tym IDUB);
4. Zapewnienie opieki naukowo-dydaktycznej studentom zagranicznym (np. Erasmus, CEEPUS);
5. Wspieranie projektów mających na celu pozyskanie środków na umiędzynarodowienie dydaktyki.

II.2.3 Wspieranie rozwoju kadry dydaktycznej oraz podnoszenie poziomu jakości kształcenia

Strategicznym celem Instytutu Filozofii jest uzupełnienie brakującej kadry dydaktycznej. Poza tym wyzwaniem, istotnym strategicznym celem dla Instytutu będzie podnoszenie poziomu jakości kształcenia poprzez:

1. Prowadzenie projakościowej polityki dydaktycznej, m.in. poprzez coroczne nagradzanie finansowe najlepszych dydaktyków;
2. Starania o pozyskiwanie najlepszych kandydatów na studia;
3. Poprawa jakości zdalnego nauczania oraz poszerzanie wiedzy na temat najnowszych technik zdalnego nauczania poprzez udział w warsztatach i szkoleniach;
4. Systematyczne monitorowanie jakości kształcenia poprzez ankiety studenckie;
5. Wsparcie osób, doświadczających trudności w pracy dydaktycznej;
6. Współpraca z Samorządem Studenckim pod kątem jakości kształcenia.

II.3 Integracja działalności Instytutu w zakresie badań naukowych i dydaktyki.

Integracja działalności Instytutu w zakresie badań naukowych i dydaktyki jest konieczna z tej racji, iż efektywne kształcenie stanowi fundament rozwoju przyszłej kadry naukowej. Do realizacji tego celu strategicznego konieczne jest podnoszenie poziomu kształcenia oraz włączanie najbardziej uzdolnionych doktorantek i doktorantów, studentek i studentów w badania naukowe.

II.4 Skuteczny wpływ na otoczenie społeczno-kulturowe.

Istotnym celem strategicznym Instytutu Filozofii jest wypracowanie atrakcyjnego wizerunku Instytutu, który umożliwiłby wywieranie wpływu na otoczenie społeczno-kulturowe. Wywieranie wpływu na otoczenie społeczno-kulturowe poprzez działalność informacyjną i upowszechniającą naukę są kluczowe zarówno dla parametryzacji dyscyplin, jak i dla realizacji misji Uniwersytetu Jagiellońskiego i Instytutu Filozofii. Realizacji tego celu strategicznego służyć powinna zintegrowana polityka informacyjna prowadzona w mediach społecznościowych, która będzie polegać na:

1. Wprowadzeniu w obieg medialny aktualnych informacji dotyczących działań i wydarzeń w Instytucie;
2. Promocji osiągnięć naukowych i dydaktycznych pracowniczek i pracowników, doktorantów i doktorantek, studentek i studentów poprzez udostępnianie informacji o najważniejszych publikacjach, grantach i nagrodach;
3. Upowszechnianiu wyników badań;
4. Zaangażowaniu Instytutu w organizację i koordynację wydarzeń popularyzujących naukę.

III. MONITOROWANIE REALIZACJI STRATEGII

Przedstawione powyżej postulaty powinny pozwolić - z jednej strony – na utrzymanie wysokiego poziomu badań naukowych oraz procesu dydaktycznego w Instytucie Filozofii – z drugiej zaś - na utrzymanie kategorii A+ dla filozofii oraz wspomóc podobne starania w przypadku pozostałych dyscyplin reprezentowanych w Instytucie, tzn. psychologii i informatyki technicznej.

Realizacja założeń strategii powinna być weryfikowana przez Radę Naukową Instytutu Filozofii nie rzadziej niż raz na 4 lata.